

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 18SKomp/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7918204241
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Naď
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:7918204241.1

Uznesenie

Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky o návrhu Správneho súdu v Košiciach ako súdu správneho (pôvodne Krajský súdom v Košiciach), na rozhodnutie kompetenčného sporu medzi ním a Okresným súdom Trebišov, v spore vedenom do 31. mája 2023 na Správnom súde v Košiciach pod sp. zn. 5Sa/8/2019 medzi žalobcom: O. J., I. Q. H.: L. XX, XXX XX Q., C. F.: X. E. XXXX a žalovanou: Sociálna poisťovňa - ústredie, sídlo: ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, IČO: 30807484, takto

rozhodol:

Na prejednanie veci nie je daná právomoc správneho súdu.

odôvodnenie:

I.

1. Žalobca osobne podal 14. septembra 2018 na Okresný súd Trebišov žalobu voči žalovanému. Na základe výzvy ju doplnil 9. novembra 2018. Navrhol v nej navýšiť jeho (predčasný) starobný dôchodok (ďalej len „starobný dôchodok“) o 50,- € mesačne a z dôvodu jeho krátenia vyrovať schodok spôsobený nezákonným krátením.

2. Okresný súd Trebišov uznesením č. k. 17S/1/2018-22 zo 14. januára 2019 postúpil vec Krajskému súdu v Košiciach. Podľa názoru tohto súdu sa žalobca domáhal podanou žalobou preskúmať rozhodnutie žalovanej č. 530 309 2780 0 z 31. mája 2012, ktorým žalovaná zamietla žalobcovu žiadosť o invalidný dôchodok.

3. Krajský súd v Košiciach nesúhlasil s postúpením veci. V súlade s § 18 ods. 4 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP) vtedy v účinnom znení predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na vyriešenie kompetenčného sporu medzi ním a Okresným súdom Trebišov. Poukázal na to, že žalobca neodstránil vady žaloby a preto je záver Okresného súdu Trebišov o postúpení vecí predčasný. Tiež uviedol, že rozhodnutie, ktoré by malo byť predmetom preskúmania, už bolo preskúmané v rámci správneho súdnictva. Doplnil, že žalobca poukazuje v žalobe na diskrimináciu, čo by nasvedčovalo antidiskriminačnej žalobe podľa § 307 zákona č. 160/2015 Civilný súdny poriadok v účinnom znení (ďalej len „CSP“).

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 1KO/21/2021 listom z 26. februára 2021 vrátil bez rozhodnutia vec Krajskému súdu v Košiciach s odôvodnením, že Krajský súd v Košiciach má na základe výzvy zistiť, čoho sa žalobca žalobou domáha. Pokiaľ bude následne zastávať názor, že vec nepatrí do správneho súdnictva, má opätovne predložiť vec podľa § 18 ods. 4 SSP.

5. Dňa 7. septembra 2021 na základe dožiadania Krajského súdu v Košiciach bol žalobca predvolaný na Okresný súd Trebišov za účelom špecifikácie žalobného návrhu. Zo zápisnice z tohto úkonu vyplýva,

že žalobca žiada navýšenie starobného dôchodku, nakoľko invalidný dôchodok nedostane. Zároveň sa cíti byť diskriminovaný konaním žalovanej, ktorá podľa jeho tvrdenia nezákonne a protiústavne krátila jeho starobný dôchodok.

6. Krajský súd v Košiciach následne predložil vec listom č. k. 5Sa/8/2019-75 zo 16. mája 2023 v súlade s § 18 ods. 4 SSP kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „kompetenčný senát“). Nesúhlasil s postúpením veci Okresným súdom Trebišov. Dôvodil, že predmetná vec nepatrí do správneho súdnictva. Poukázal, že žalobca sa domáha navýšenia dôchodku a poukazuje na diskrimináciu zo strany žalovaného. So zreteľom na súkromnoprávny aspekt nemá podľa jeho názoru pôsobnosť na rozhodnutie v danej veci.

II.

Podľa § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 18 ods. 4 SSP ak súd postúpi vec správneho súdu, ktorý s tým nesúhlasí z dôvodu, že nejde o vec patriacu do správneho súdnictva, správny súd ju predloží na rozhodnutie kompetenčnému senátu najvyššieho správneho súdu, ktorého rozhodnutím sú súdy viazané.

III.

7. Kompetenčný senát príslušný na prejednanie veci s účinnosťou od 1. augusta 2021 skonštatoval, že návrh podľa § 18 ods. 4 SSP bol podaný oprávneným subjektom. S účinnosťou od 1. júna 2023 pôsobnosť vo veciach správneho súdnictva prešla na Správny súd v Košiciach (porovnaj § 7a zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení). Z tohto dôvodu kompetenčný senát namiesto Krajského súdu v Košiciach koná so Správnym súdom v Košiciach. Po posúdení vecí kompetenčný senát prišiel k záveru deklarovanom vo výroku tohto uznesenia, ktorý odôvodňuje v nasledovnom texte.

8. Pôsobnosť správnych súdov je vymedzená v § 6 SSP. V zmysle ods. 1 tohto ustanovenia súdy preskúmajú zákonnosť aktov orgánov verejnej správy a poskytujú ochranu pred nečinnosťou. Žalobca sa však nedomáha prieskumu konkrétneho aktu orgánu verejnej správy. Z podanej žaloby vyplýva, že žiada o navýšenie mesačnej platby od žalovaného a doplatenie schodku spôsobeného doterajším nedoplatením mesačných súm starobného dôchodku. S ohľadom na povahu predmetného nároku je zrejmé, že žalobca v tomto spore označuje žalovanú ako osobu, od ktorej požaduje konkrétny peňažný nárok.

9. Z predloženého spisového materiálu nevyplývalo, že by sa žalobca dožadoval preskúmania aktov alebo postupu žalovanej v postavení orgánu verejnej správy. Predmetom žaloby je peňažný nárok majúci povahu nároku voči žalovanej, ktorá má podľa tvrdení žalobcu postavenie dlžníčky. Žalobný nárok tak spadá do pôsobnosti súdov konajúcich podľa CSP, nakoľko v zmysle § 3 podľa tohto zákona súdy prejednávajú súkromnoprávne spory a súkromnoprávne veci (porovnaj uznesenie kompetenčného senátu sp. zn. 1SKomp/1/2021 z 8. decembra 2021).

10. Posudzovanie diskriminácie žalobcu zo strany žalovanej rovnako patrí do pôsobnosti súdov podľa CSP. Kompetenčný senát poukazuje v tejto súvislosti na svoje uznesenie sp. zn. 18SKomp/7/2022 zo 6. októbra 2022, podľa ktorého: prejednanie antidiskriminačných sporov podľa antidiskriminačného zákona je upravené v druhom diely tretej časti CSP. V zmysle § 307 spadajúceho do tejto časti sa za diskriminačné spory považujú také, ktoré sa týkajú porušenia zásady rovnakého zaobchádzania podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou. Takýmto sporom je aj spor o diskrimináciu v oblasti sociálneho zabezpečenia podľa antidiskriminačného zákona.

IV.

11. Toto uznesenie prijal kompetenčný senát jednomyseľne.
Vzťah žalobcu a žalovaného je teda vzťahom, kde žalovaný nevystupuje ako orgán verejnej moci, ale právnická osoba, od ktorej žalobca požaduje konkrétne plnenie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.